

Izplačevanje povišic. Napredovanje.

1. Glavna kontrola naj ukine naredbo, s katero stopi izplačevanje povišica v veljavno od dne rešitve ter naj nakaže poviške z dnem, ki jim pripada po letih.

2. Poverjeništvu UJU v Ljubljani naj izposluje na merodajnem mestu, da učiteljstvo, oziroma državno uradništvo napreduje avtomatično, ne da bi zato moralo vlagati še posebej prošnje.

Sklep. Sklenilo se je, da se vrši občni zbor meseca februarja prihodnjega leta, le v izvanrednem slučaju se skliče prej še eno zborovanje.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SLOVENJEBISTRIŠKI OKRAJ je zborovalo dne 6. decembra t. l. na deški šoli v Slovenski Bistrici ob prav dobri udeležbi. Udeležba 45.

Pozdravni govor. Predsednikov namestnik, tovariš Rainer, pozdravi vse navzoče, zlasti pa novodošle tovarišice in tovariše ter jih pozivlja, naj se z ljubljano oklenejo organizacije, ki je ena najuglednejših v državi. Omenja vnebovpijočo krivico, da nam vlada krati za služek s tem, da nam noče izplačati razlike na plači od oktobra 1923 do maja 1924.

Zapisnik in dopisi. Nato se prečita zapisnik in došli dopisi.

Predavanje. Profesor trgovske šole, g. Gustav Šilih, predava o temi: »Nova šola«, o idejah, ki so jih propagirali že klasiki, k njih zmaga pa je pripomogla šele moderna psihologija.

Zaradi preglednosti in lažjega pojmovanja je podavatelj razdelil vso snov v tri dele, namreč: 1. gibanje v velikih potezah, in sicer na filozofski utemeljitvi, 2. faze tega gibanja in 3. gibanje v posameznih državah.

Z napeto pozornostjo so sledili poslušalci nad vse zanimivemu predavanju ter so zahvalili predavatelja z burnim ploskanjem.

Slučajnosti. Brzjavno se sporoči UJU poverjeništvu Ljubljana sledeča rešolucija:

UJU poverjeništvu Ljubljana se pozivlja, da potom centralnega Udruženja v Beogradu zastavi na merodajnem mestu ves vpliv, da se nam do 23. decembra t. l. izplačajo difference v plači od oktobra 1923 do maja 1924.

Prihodnje zborovanje se bo vršilo meseca februarja na Pragerskem.

+ ORMOŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO je po daljšem odmoru zborovalo dne 8. decembra t. l. v Ormožu. Od 50 članov je bilo navzočih 27.

Pozdrav. Društveni predsednik tovariš Josip Rajšp pozdravlja presrečno vse navzoče, posebno nanovo pristopivše člane, ki so: Vlado Porekar, šolski upravitelj na Humu, Lovro Farazin, učitelj na meščanski šoli v Ormožu, Alojzij Jenko, učitelj na osnovni šoli v Ormožu in Vlasta Rajšpova, učiteljica pri Svetinjah.

Dopisi. Omeniti je poslovilno pismo tovariša Avgusta Schönwettera, učitelja pri Bollenku, ki je bil z začetkom tekočega šolskega leta premeščen v Olimje. Žal nam je za marljivim in zavednim tovarišem, ki se je vestno udeleževal naših sestankov; želimo mu, da bi bil na novem mestu prav zadovoljen. — Za dne 10. maja t. l. v Mariboru umrlo tovarišico Marico Klampfer, ki je nekaj mesecev tudi v našem okraju službovala, se je nabralo 200 Din za nagrobni spomenik, katerega ji bodo postavili ožji tovariši in tovarišice na pobrškem pokopališču. — Poverjenik opominja šole k pristopu Slovenski šolski Matici.

Poročila. Tovariš Rosina je podal lastne doživljaje z letošnje pokrajinske skupščine v Krškem, tovarišica Angela Porekarjeva je poročala o lepotah in zanimivostih dubrovniškega skupščinarskega potovanja.

Društveni proračun. Blagajnik tovariš Pinterič je poročal o gnotnem stanju ter predlagal za leto 1925 sledeče predloge, ki so bili soglasno sprejeti:

1. Vsi člani ostanejo, kakor so bili prejšnje leto, udje Učiteljskega doma v Mariboru, Jugoslovenske Matice, Slovenske šolske Matice in Ciril-Methodove družbe.

2. Z ozirom na zvišane potrebe UJU poverjeništvu Ljubljana in z ozirom na društveni sklep pod št. 1 se določi za leto 1925, sledeča mesečna članarina za: a) redne člane 17 Din, b) z učitelji poročene učiteljice 8.75 Din, c) učiteljice ročnih del in vrtnarice 8 Din, d) upokojence 6.25 Din.

3. Mesečne obroke pobere vsak mesec šolski upravitelj pri izplačevanju plač ter jih skupno nakaže po poštni po-

ložnici Okrajni posojilnici v Ormožu, kjer ima naše društvo tekoči račun; obenem pa obvesti šolski upravitelj društvenega blagajnika o plačani članarini. Šolski upravitelj javi društvu blagajniku takoj vsako spremembo učiteljskega osobja.

4. Kdor je 1. januarja 1925, l. vpisan kot član Učiteljskega društva za ormoški okraj, in se tekom leta preseli v drug okraj, plača članarino do konca leta pri starem društvu.

5. Zamudniki, ki dolgujejo več kakor trimesečne obroke, se črtajo iz društva, potem, ko se jih še prej enkrat pisмено opomini; obenem se jim ustavijo stanovski listi, zbog pa izterja.

Prihodnje zborovanje in občni zbor se vrši v soboto, dne 14. februarja 1925 v Ormožu.

+ SAVINJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 4. decembra 1924 v Orlovici. Od 31 članov je bilo navzočih 23 članov, ostali so se opravičili.

Kot običajno je tudi tokrat pozdravil tovariš predsednik vse navzoče, predvsem pa na novo došle tovariše Rožanca, Jančigaja in Dominkota. Prečital in odobril se je nato zapisnik zadnjega zborovanja.

Dopisi. Ker društvo na svojem zadnjem zborovanju radi male udeležbe in to radi deževnega vremena in skrajno slabe ceste ni bilo sklepno o rešenju došlih dopisov, je tovariš predsednik ponovno prečital vse preje in na novo došle dopise, nakar je društvo sklenilo:

1. Društvo pristopi kot član »Zdraviliškega doma« v Rogasški Slatini. Od prisotnih tovarišic in tovarišev so pristopili kot člani 3 tovariši in 2 tovarišici.

2. Enako pristopi društvo kot član »Učiteljskega doma« v Mariboru.

3. Glede učiteljske »Samopomoči« je poročal tovariš predsednik o važnosti in potrebi društva, a končno tovarišem in tovarišicam priporočal njih vstop v društvo.

4. Ostale dopise je članstvo vzelo na znanje.

Predavanja. Tovariš Julče Sevnik nam je prav izčrpno predaval o Rabindranath-Tagore šoli. V duhu smo šli s predavateljem v Indijo in skrbno sledili njegovim besedam, ki so nam nudile razvitek, njega zapreke in dosežek šolstva po Rabindranathovi teoriji v Srednji Indiji. Za svoje izčrpno poročilo je žel našo pohvalo z željo, da se nam v kratkem zopet oglasi.

Tovariš predsednik Zdolšek pa nam je tokrat predaval o »Organizaciji«, nje pomenu s posebnim poudarkom o stanovski organizaciji. Na široko nam je predaval, kaj je in kaj nudi organizacija članstvu, zlasti pa učiteljstvu, kateri zavida danes marsikatera druga. Svojemu napredku pa se ima zahvaliti v tem, da je strogo stanovska in svojim vztrajnim bojevnikom. Za svoje točno in skrbno pripravljeno predavanje je dobil s strani članstva pohvalo.

Predlogi:

1. Poverjeništvu UJU naj stori potrebne korake, da se predlog glede petja državne himne »Bože pravde« razveljavi vsaj za toliko časa, dokler ni uveljavljena kaka druga državna himna, ki se bo pela v cerkvi ob državnih praznikih.

2. UJU naj opozori prosvetni oddelek, da naj ne nastavlja na enorazrednice neizkušeniš abiturientov, ker se nje same v vsakem oziru zatre; šola sama pa od neizkušenega šolnika gotovo nima velike koristi.

3. Glede nakupa šolskih knjig s strani učencev, oziroma morebitnega primoranja do nakupa istih ne more učiteljstvo prevzeti nikake odgovornosti.

Članarina za nastopno leto 1925 se je določila v znesku 144 Din, mesečno po 12 Din, katero naj šolski voditelji pri izplačilu mesečnih prejemkov posameznikom odtegnejo in nabrano članarino izroče blagajniku društva.

Končno je društvo obravnavalo o internih zadevah društva.

Po zborovanju se je vršil prijateljski sestanek pri tovarišici ge. Cizej-Brišnikovi, kjer je bil naboran pri licitaciji »Krampusa« znesek 207 Din za »Učiteljski dom« v Mariboru, kateri znesek se je tudi vpsal na pristojno mesto. Krampusa je darovala tovarišica ga. Cizej-Brišnikova.

Pristopite k „Jugoslovanski Matici“!**Obrambni vestnik.****KAKO SE ŠIRI ŠOLI IN UČITELJSTVU NASPROTNO ČASOPISJE.**

Drastičen slučaj, kako širijo nasprotniki šole in učiteljstva časopisje, ki bo bruhalo ogenj in žveplo na šolo in učiteljstvo je sledeči oklic:

Na delo za naše časopisje!

Novo leto se bliža. Treba bo zopet obnoviti naročnino na časopise, treba bo pa tudi nabirati nove naročnike. Somišljeniki! Časopisi so velesila, ki imajo velikanski vpliv na ljudstvo. Kakor piše časopis, tako mislijo čitatelji. Slab, brezverski, nepošten časopis pokvari ljudsko dušo, dober, katoliški časopis pa mišljenje ljudstva ublaži in napravi plemenito. Zato pa Vas kličemo vse, ki ste naši pristaši in somišljeniki, na neumorno agitacijo za naše časopise. Kdor je na naše liste že naročen, naj naročnino takoj obnovi, kdor pa še nima naših listov, naj si jih na novo naroči.

Vrli katoliški možje in krščanske žene, navdušeni mladeniči in zgovorna dekleta! Napravite si po župnijah ali pa tudi po vaseh agitacijske odbore za katoliško časopisje! Armada naših somišljenikov je ogromna in če ta armada cela poseže v agitacijo, je zagotovljen sijajen uspeh.

Kako naj agitiramo za časopise?

Agitaciji za naše liste je posebno določen čas od 15. do 31. decembra. V tem času mora biti cela Štajerska prepredena z gibčnimi agitatoricami in agitatorji, ki bodo šli od hiše do hiše, od osebe do osebe.

Da bo agitacija uspešna, prosimo svoje prijatelje in zaupnike:

1. Skličite najagilnejše naše pristaše iz vsake vasi ali občine k posvetovanju, kjer se dogovorite, kako boste agitirali. Osnujte si agitacijski odbor.

2. Agitacijo morate razviti od hiše do hiše, od osebe do osebe. Pri vsaki priliki povzdignite svoj glas za razširjenje naših listov.

3. K agitaciji pritegnite pred vsem agilne moze in žene, posebno pa našo vrlo mladino.

4. Na agitacijo naj gredo vedno po dve in dve znani in spoštovani osebi, ki znata dobro govoriti.

5. Čas za agitacijo si določite sami po Vaših krajevnih razmerah. Razvijte pa agitacijo še pred novim letom, da novi naročniki dobijo liste v januarju. Sploh zapomnite si tole: Kdor si list že takoj sedaj na novo naroči in ga plača za celo prihodnje leto ali vsaj za pol leta naprej, dobi list že takoj zdaj, a vsa naročnina se mu vpiše na dobro za čas do konca decembra 1925. Vsak novi naročnik torej, ki si list plača zdaj takoj za celo leto ali za pol leta, dobi pravzaprav časopis v mesecu decembru zastoni.

6. Nabiralni pol agitatorjem ne bomo pošiljali. Agitatorji naj vzamejo čisto navadno polo papirja in naj na njo natančno napišejo stare in nove naročnike, ki jim plačajo list, in sicer naj zapišejo natančno ime, stan, kraj, pošto in znesek ter naj pri vsakem pristavijo, ali je star ali nov naročnik. Vsak, ki takrat, ko plača naročnino, lista več ne dobiva, je nov naročnik.

7. Seznan naročnikov in nabrani denar naj nam agitatorji pošljejo obenem vsaj vsak teden, da dopošiljanje listov ne bo zaostalo.

8. Vse stroške, ki jih imate z dopošiljanjem, si takoj zaračunite in odtegnite od nabrane svote.

9. Naročniki »Slovenskega Gospodarja« in »Siraže« naj se nam pošljejo ločeno za vsak list posebej, ker drugače lahko nastanejo velike zmešnjave.

10. Mnogi bi si list radi naročili, pa ne vedo, kako naj to storijo. Zato je dobro, ako daste na naše stroške ob nedeljah pred cerkvijo oznaniti, da se bode sprejemala naročnina v kakem prostoru blizu cerkve, n. pr. v bralni sobi, ali da se bodo tam izpolnjevale položnice, katere naj prinesejo seboj. Na dotičnem prostoru naj potem čaka kdo, da tistim, ki se oglašijo, pomaga.

Posebno zdaj ob novem letu naj se razlega povsod le ta apostolski klic: »Proč z brezverskim časopisjem iz slovenskih hiš!« V vsako hišo pa vsaj en katoliški list!

Glavni agitacijski odbor za katoliško časopisje, Maribor, Cirilova tiskarna.

Na pokrajinski skupščini Pov. UJU v Krškem so bili pa sprejeti sledeči predlogi v obrambo šolstva in našega stanu:

Organizacija z ozirom na javen tisk.

1. Najvažnejši in najodločilnejši faktor javnega mnenja je časopisje.

2. Našemu stanu in šoli nasprotno časopisje dosledno ustvarja šoli in našemu stanu neprijazno javno mnenje v narodu.

3. Edina protitež temu neprijaznemu javnemu mnenju za šolo in naš stan ter edino sredstvo za borbo proti širjenju takega javnega mnenja je napredno časopisje.

4. Učiteljstvo se je dosedaj premalo posluževalo izvenstanovskega naprednega javnega časopisja, da bi ustvarilo našemu stanu in šoli prijazno javno mnenje v narodu, in je dosedaj premalo podpiralo to časopisje s poročili občejavnega, kulturnega, prosvetnega, gospodarskega in socialnega značaja, da bi se potem to časopisje tudi lahko razširilo in ukoreninilo med narodom.

5. V to svrhu je potreba organiziranja sodelovanja učiteljstva pri izvenstanovskem javnem časopisju.

6. Vsaka socialna skupina, ki se hoče uveljaviti v javnosti, ne sme idej in zahtev širiti le v lastnih vrstah, temveč mora gledati, da prodre z njimi tudi v javnosti.

7. Nikdar ne smemo pričakovati, ko smo svoje zahteve obrazložili v stanovskem tisku, da se bo javnost potem sama potegovala za te naše zahteve, ali da bi jih začelo časopisje samo širiti.

8. Kdor hoče, da bo zavladovalo za učiteljstvo in šolstvo prijazno javno mnenje v narodu, ta se mora poslužiti izvenstanovskega javnega časopisja in se mora pridružiti organizaciji učiteljstva za dopisovanje v javne liste ter mora s pomočjo dobrih dopisov skušati širiti napreden tisk v narodu. V prvi vrsti pa bi bilo za to treba še enotne in prave vzgoje in organizacije za časni-karsko delo učiteljstva.

9. Pričeti bo treba buditi vse zaspance in bojazljivce med učiteljstvom, ki nikdar ne vzljamejo v roke peresa, da bi poročali listom o dogodkih in kulturno-gospodarskih ter političnih potrebah ljudstva iz svojega okraja in bi jih bilo treba za to delo organizirati; na drugi strani bi bilo treba ustvariti stalen kader, (nekak dopisni urad učiteljstva), ki bi vse napredno časopisje stalno in dosledno informiral o vseh naših prosvetnih, šolskih, stanovskih zahtevah, in ustvarjal nam prijazno javno mnenje, potom javnega časopisja; na tretji strani bi bilo potreba organizirati tudi obrambno delo na napade v časopisju, s tem, da bi si porazdelili časopise, katere bi zavračali in časopise, v katere bi dopisovali. Dopisnik bi moral biti v stiku za enotno postopanje in taktiko.

Pedagoške in šolske drobtine.

× Društvo za psihološko-pedagoške eksperimente u Sarajevu. Pravila: 1. Naziv: Društvo za psihološko-pedagoške eksperimente, Centrala je u Sarajevu.

2. Cilj: Budenje interesa za eksperimente upoznavanja društvenih sposobnosti i za iznalaženje načina uspešnijeg kultivisanja podmlatka i naroda našeg.

3. Član društva može postati svaki prosvetni radnik i svako lice kome je dio pozitivni napredak našeg naroda, a izjavi se voljnim za saradnju u cilju ovih pravila.

4. Uprava, a) Upravu društva sačinjava starešina, njegov zamenik, poslovoda, blagajnik i 3 nadzornika, koje članovi društva izaberu većinom glasova; Uprava društvena sačinjava ujedno i uređivački odbor »Glasnika« i »Zbirke«. Članovi svakoga sreza biraju sreski Odbor, koji sačinjavaju starešina, poslovoda, blagajnik, 2 odbornika i 2 nadzornika. Starešine sreskih Odbora obrazuju Oblasni Odbor, kome je sedište u oblasnom gradu, Oblasni Odbor konstituise se izborom oblasnog starešine, poslovode, blagajnika i 2 nadzornika, a ostale su starešine sreskih odbora odbornici Oblasnog Odbora. Starešine Oblasnog Odbora obrazuju Centralni Odbor u Sarajevu. Do prvog kongresa ulogu Centralnog Odbora vršice uprava društva u Sarajevu. Odlučuje se većinom glasova javno.

5. Sreski Oblasni i Centralni Odbor formiraju se dikcijom svesti o visokom cilju društva, dakle dobrovoljnim pristupom u članstvo u duhu ovih pravila. Poput toga drže se konferencije do konstitucije Odbora, potom se pristupa radu u duhu ovih pravila, o čemu se obaveštava Centralna Uprava društva u Sarajevu.

6. Sednice Odbora i skupštine članova drže se po pozivu starešine ili ¼ članova, kad to iziskuju potrebe rada i